

головних структурних складових, оскільки багато в чому визначає зміст і спрямованість бюджетного контролю, засоби і способи здійснення.

Список використаної літератури:

1. Бюджетний кодекс України 2010 р { Із змінами, внесеними згідно із Законом N 4318-VI (4318-17) від 12.01.2012 }
2. Правила складання паспортів бюджетних програм та інформації про їх виконання / Наказ Міністерства фінансів України від 29.12.2002 р. №1098 [зі змінами, внесеними згідно з наказами Міністерства фінансів від 01.11.2004 р. №687 і від 14.04.2006 р. №363].
3. Бутинець Ф.Ф. Аудит: підр. / Ф.Ф. Бутинець. – 3-тє вид., доп і перероб. – Житомир: ПП «Рута», 2006. – 512 с.
4. Гетманець О. Місце бюджетного контролю в системі фінансового права / О. Гетманець // Право України. – 2009. – № 9. – С. 148-153.
5. Гетманець О. Нормативно-правове забезпечення бюджетного контролю / О. Гетманець // Підприємництво, господарств і право. – 2009. – № 8. – С. 158-160.
6. Гупаловська М.Б. Сучасні світові тенденції і моделі організації бюджетного контролю та можливості їх використання в Україні / М.Б. Гупаловська // Формування ринкових відносин. – 2009. – № 11 (102). – С. 18-22.
7. Радіонов Ю.Д. Проблема ефективності використання бюджетних коштів / Ю.Д. Радіонов // Фінанси України. – 2011. – № 5. – С. 47-55.

*Корчинська Г.Д., магістрант ТНЕУ,
науковий керівник: к.е.н., доцент Хаблюк О.А.*

АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ

Сучасний стан державних фінансів потребує посилення контролю за витрачанням бюджетних коштів органами центральної виконавчої влади та місцевого самоврядування, боротьби з порушеннями бюджетного законодавства. Удосконалення організації системи державного фінансового контролю має бути забезпечене діяльністю всіх організацій, які входять у структуру державного контролю на рівні різних гілок державної влади.

Нині, коли значення держави та її інститутів є дуже вагомим в регулюванні економічних, соціальних відносин і процесів, які відбуваються в Україні, та їх реформуванні, підтриманні стабільності в суспільстві, враховуючи кризові явища в політичному житті країни, особливої актуальності набуває питання комплексної перебудови існуючої системи державного управління і становлення адекватних їй інститутів. Зокрема, має бути

підвищена ефективність контрольно-наглядових функцій державних органів влади і управління як безпосередньо за дотриманням Конституції та законів, інших нормативно-правових актів, так і щодо здійснення державного управління у сферах їхньої компетенції. У свою чергу, підґрунтям удосконалення всієї системи державного контролю мають стати поліпшення нормативно-правового забезпечення контрольної діяльності у сфері державного управління, впорядкування системи контрольних органів та їх належне матеріально-технічне та кадрове забезпечення, упровадження системи електронного документообігу, нових форм і методів контролю.

Важливою складовою фінансового контролю є діяльність державних органів контролю за ефективним і цільовим використанням бюджетних коштів бюджетними установами. Бюджетна установа – це орган, установа або організація, визначена Конституцією України, а також установа або організація, створена в установленому порядку органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим чи органами місцевого самоврядування, яка повністю утримується за рахунок відповідно державного бюджету чи місцевих бюджетів. Бюджетні установи є неприбутковими [1].

Найбільш ефективною формою контролю в бюджетній сфері вважається інспектування, яке проводиться у формі ревізії. Ревізія бюджетної установи фактично складається з комплексу взаємопов'язаних перевірок питань її фінансово-господарської діяльності та здійснюється за допомогою прийомів документального та фактичного контролю, спрямованого на виявлення обґрунтованості, доцільності та економічної ефективності господарських операцій, стану збереження майна.

З метою забезпечення об'єктивності висновків за результатами контролю, в тому числі шляхом своєчасного внесення ревізорам обґрунтованих зауважень чи пропозицій щодо його якості, треба орієнтуватися у процесі контролю. Зокрема, процес контролю у формі ревізії ділиться на чотири умовно самостійні етапи: підготовка до проведення ревізії; проведення ревізії; оформлення матеріалів ревізії; реалізація матеріалів ревізії.

Проведенню ревізії повинна передувати підготовка, вивчення у відповідних фінансових, правоохоронних, митних органах, органах Державного казначейства, Фонду державного майна України, Державної податкової служби і установах банків, а також в інших органах матеріалів, які стосуються діяльності та фінансового стану об'єкта контролю. На основі вивчення цих матеріалів розробляється програма ревізії, в якій визначаються період ревізії, її мета та основні питання, на яких слід зосередити увагу.

Наступний етап містить організаційну роботу на підконтрольному об'єкті та проведення ревізії. Початком ревізії є момент прибуття ревізійної групи в устанovu, організацію. Організаційну роботу на місці ревізії (перевірки) здійснює керівник ревізійної групи і полягає вона в уточненні і конкретизації завдань, передбачених програмою ревізії.

Ревізії фінансово-господарської діяльності (використання бюджетних коштів, державного чи комунального майна) підприємств, установ та організацій проводяться шляхом перевірки дотримання чинних законів та інших нормативно-правових актів; уважного і всебічного вивчення наявних бухгалтерських та інших документів, перевірки правильності відображення (проведення) в обліку операцій з готівкою і матеріальними цінностями: проведення зустрічних перевірок в установах банків, постачальників і споживачів; контрольних запусків сировини і матеріалів у виробництво; контрольних аналізів готової продукції; контрольних обмірів виконаних робіт; перевірки правильності застосування норм витрат сировини і матеріалів, виходу готової продукції і природних втрат; перевірки зберігання готівки і матеріальних цінностей, організації їх інвентаризації; перевірки правильності віднесення витрат на виробництво і розрахунків з бюджетом; перевірки дотримання методики оцінки майна у реалізації та приватизації, проведення індексації тощо.

Закінчення контрольних дій за часом є умовним, оскільки вони під час проведення ревізії поступово переходять у наступний етап ревізійного процесу – оформлення матеріалів ревізії.

Результати ревізії викладаються в акті на підставі перевірених даних і фактів, що впливають з наявних оригіналів документів.

Реалізація матеріалів ревізії є завершальним, але дуже важливим етапом ревізійного процесу.

За результатами проведеної ревізії контрольних органів вживають таких заходів:

- притягнення до адміністративної, дисциплінарної та матеріальної відповідальності винних осіб при виявленні порушень;
- звернення до суду щодо усунення виявлених ревізією порушень законодавства з питань збереження і використання активів, а також стягнення у дохід держави коштів, одержаних за незаконними договорами, без встановлених законом підстав або з порушенням вимог законодавства;
- застосування заходів впливу за порушення бюджетного законодавства [2].

Для забезпечення єдиних правил підготовки до ревізії, порядку проведення та оформлення результатів Держфінінспекція наказом Державної фінансової інспекції України від 14.12.2011 № 90 затвердила Методичні рекомендації, щодо здійснення інспектування органами Державної фінансової інспекції України. Цей документ містить детальний перелік контрольних дій і процедур (методику) інспектування у формі ревізії фінансово-господарської діяльності бюджетних установ за наступними напрямками, вказаними у робочій програмі ревізії:

1. дослідження організації і стану контрольно-ревізійної роботи та/або внутрішнього аудиту
2. складання та затвердження кошторису, внесення до нього змін, загальний стан виконання кошторису;
3. ведення касових операцій, розрахунки з підзвітними особами, в тому числі щодо видатків на відрядження;
4. операції на реєстраційних рахунках, відкритих в органах Державної казначейської служби та на рахунках в установах банків
5. штатна дисципліна: оплата праці працівників та нарахування на заробітну плату;
6. організація та здійснення державних закупівель;
7. взяття та облік зобов'язань, у тому числі фінансових, стан розрахункової дисципліни та виконання господарських угод;
8. стан збереження майна, використання оборотних та необоротних активів;
9. видатки на капітальне будівництво, реконструкцію та ремонт;
10. утворення та використання власних надходжень бюджетних установ;
11. складання бюджетної та фінансової, у тому числі зведеної, звітності та її достовірність.

Отже, удосконалення організації ревізії фінансово-господарської діяльності бюджетних установ має бути забезпечене діяльністю всіх організацій, які входять у структуру державного контролю на рівні різних гілок державної влади. Сьогодні, коли значення держави та її інститутів є дуже вагомим в регулюванні економічних, соціальних відносин і процесів, які відбуваються в Україні, та їх реформуванні, підтриманні стабільності в суспільстві, враховуючи кризові явища в політичному житті країни, особливої актуальності набуває питання комплексної перебудови існуючої системи державного управління і становлення адекватних їй інститутів. Зокрема, повинна бути підвищена ефективність контрольно-наглядових функцій державних органів влади і управління як безпосередньо за дотриманням Конституції та законів, інших нормативно-правових актів, так і щодо здійснення державного управління у сферах їхньої компетенції. У свою чергу, підґрунтям удосконалення всієї системи державного контролю мають стати покращення нормативно-правового забезпечення контрольної діяльності у сфері державного управління, впорядкування системи контрольних органів та їх належне матеріально-технічне та кадрове забезпечення, упровадження системи електронного документообігу, нових форм і методів контролю.

Список використаної літератури:

1. Бюджетний Кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456-VI із змінами від 01.01.2011р. [Електронний ресурс]. – <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2542-14>

2. Методичні рекомендації, щодо здійснення інспектування органами Державної фінансової інспекції України: Наказ Державної фінансової інспекції України від 14.12.2011 № 90.
3. Юрій С.І., Стоян В.І., Мац М.Й. Казначейська система: Підручник. / С.І. Юрій, В.І. Стоян, М.Й. Мац – Тернопіль: Карт-бланш, 2002. – 590 с.

*Ксьондзик М.Й., магістрант ТНЕУ,
науковий керівник: к.е.н., доцент Серединська В.М.*

ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

Однією з причин виникнення кризової ситуації на більшості українських підприємств є низький рівень менеджменту. Саме некваліфіковані та помилкові дії керівництва довели багатьох суб'єктів господарювання до межі банкрутства. Істотним фактором, який зумовлює прийняття неправильних управлінських рішень, є відсутність на вітчизняних підприємствах системи контролінгу, яка покликана координувати взаємозв'язки між інформаційними потоками, аналізом, плануванням, контролем з метою реалізації стратегії розвитку і попередження кризових явищ, що ведуть до банкрутства.

Проблеми оцінки, прогнозування та досягнення фінансової стійкості підприємств, які є одними із завдань контролінгу, розглянуто такими вченими-економістами, як С.Абрютіна М.І. Баканов, В.В. Ковальов, Г.В. Савицька, О.С. Стоянова, А.Д. Шеремета та ін. Напрацювання українських науковців І.О. Бланка, М.Я. Коробова, Л.А. Лахтіонової, А.М. Поддєрьогіна, формують значний методичний інструментарій для оцінки фінансового стану підприємства. Проте, ряд питань залишається недостатньо вивченими. Перш за все, це стосується розвитку діагностичних підходів в оцінці фінансового стану, які дозволяли б по "слабких сигналах" розпізнавати проблеми. Знання принципів, методів, функцій та видів діагностики дає змогу поставити діагноз, виявити причини будь-яких змін у формуванні фінансових ресурсів підприємства та підтримувати його розвиток.

Діагностика фінансового стану й фінансової стійкості підприємства є етапом управлінського процесу, що дозволяє на ранній стадії виявляти порушення пропорцій у фазах циклу кругообігу капіталу на підприємстві і встановлювати причини, що їх викликали. Вона містить у собі два основні етапи: експрес-діагностику та фундаментальну діагностику [1].

Першим етапом процесу експрес-діагностики є моніторинг зовнішнього і внутрішнього середовища з метою виявлення ранніх «слабких сиг-